

22. 7. 2019

ID: 109695

Zastavení exekuce

Doloží-li oprávněný řádné potvrzení o vykonatelnosti exekučního titulu ve smyslu čl. 24 odst. 1, 2 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004 až po podání exekučního návrhu, není na místě exekuci podle § 268 odst. 1 písm. a) o. s. ř. zastavit s odůvodněním, že řádné potvrzení o vykonatelnosti nebylo přiloženo již k exekučnímu návrhu, jestliže podle tohoto potvrzení byl exekuční titul vykonatelný již v době podání exekučního návrhu.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky č.j. 20 Cdo 476/2019-164, ze dne 23.4.2019)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v exekuční věci oprávněné Volksbank Oberösterreich AG se sídlem W., Rakouská republika, zastoupené JUDr. P.N., advokátem se sídlem v Č.B., proti povinným 1) A. B., narozenému dne XY, bytem XY, a 2) N. B., narozené dne XY, bytem XY, oběma zastoupeným Mgr. S.N., advokátem se sídlem P., pro 436 606, 43 EUR s příslušenstvím, o návrhu povinných na zastavení exekuce, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 1 pod sp. zn. 49 EXE 2236/2017, o dovolání povinných proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 4. října 2018, č. j. 17 Co 193/2018-111, tak, že usnesení Městského soudu v Praze ze dne 4. října 2018, č. j. 17 Co 193/2018-111, a usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 11. dubna 2018, č. j. 49 EXE 2236/2017-77, se zrušují a věc se vrací Obvodnímu soudu pro Prahu 1 k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Obvodní soud pro Prahu 8 usnesením ze dne 11. dubna 2018, č. j. 49 EXE 2236/2017-77, zastavil v záhlaví pospanou exekuci (výrok I.), rozhodl, že oprávněný je povinen zaplatit povinným náhradu nákladů řízení v částce 117 200 Kč k rukám jejich právního zástupce do tří dnů od právní moci tohoto usnesení (výrok II.) a vyzval soudního exekutora Mgr. Ing. J.P., Exekutorský úřad Plzeň - město, aby ve lhůtě 10 dnů ode dne doručení tohoto usnesení předložil vyúčtování požadovaných nákladů exekuce, jinak bude mít soud za to, že náhradu nákladů exekuce nepožaduje a nebude o ní rozhodnuto (výrok III.). Soud po skutkové stránce uzavřel, že v projednávané věci byl jako exekuční titul ze strany oprávněné předložen smír Okresního soudu Gmunden ze dne 9. 12. 2013, sp. zn. 3 C 1116/13 y - 1, a to v rámci postupu upraveného nařízením Evropského parlamentu a rady (ES) č. 805/2004, kterým se zavádí evropský exekuční titul pro nesporné pohledávky (dále jen „Nařízení“). Smír Okresního soudu Gmunden, původně předložený oprávněnou v jazyce německém a k pokynu soudu následně v překladu do jazyka českého, nebyl dle zjištění soudu potvrzen v souladu s článkem 24 Nařízení jako soudní smír pomocí vzorového formuláře uvedeného v příloze II Nařízení, ale byl potvrzen pomocí vzorového formuláře uvedeného v Příloze I Nařízení dle článku 9 odst. 1 jako rozhodnutí. Oprávněná až dne 12. 12. 2018 v rámci svého vyjádření k návrhu povinných na zastavení exekuce doložila potvrzení evropského exekučního titulu a to na vzorovém formuláři v příloze II a tedy v souladu s článkem 24 odst. 1 Nařízení, které bylo opatřeno datem 14. 11. 2017, otiskem razítka Okresního soudu Gmunden a podpisem soudce „Regina Drack“. Vzhledem k tomu, že byl smír Okresního soudu Gmunden ze dne 9. 12. 2013, sp. zn. 3 C 1116/13 y - 1, potvrzen jako exekuční titul podle čl. 24 odst. 1 Nařízení až dne 14. 11. 2017, tedy až v průběhu exekučního řízení, postupoval soud dle ustanovení § 52 odst. 1 ex. řádu a z důvodu uvedeného v ustanovení § 268 odst. 1 písm. a) o. s. ř. exekuci zastavil, neboť exekuční titul nebyl vykonatelný ke dni zahájení řízení. K námitce povinných, že exekuci nelze vést v rozsahu, v jakém navrhla oprávněná, soud s odkazem na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 3. 2017, sp. zn. 20 Cdo 5045/2016, uvedl, že z Nařízení nevyplývá, že

evropský exekuční titul musí být potvrzen i pro náklady soudního řízení.

K odvolání oprávněné Městský soud v Praze usnesením ze dne 4. října 2018, č. j. 17 Co 193/2018-111, usnesení soudu I. stupně změnil tak, že se exekuce nezastavuje. Odvolací soud uvedl, že je zřejmé, že oprávněná při podání exekučního návrhu nepostupovala v souladu s požadavky Nařízení, když v rozporu s článkem 24 k návrhu na zahájení exekuce připojila potvrzení evropského exekučního titulu na vzorovém formuláři uvedeném v Příloze I Nařízení určené pro rozhodnutí o nesporných nárocích a nikoliv pro soudní smír. Následně však tento nedostatek odstranila, když předložila potvrzení evropského exekučního titulu na vzorovém formuláři uvedeném v Příloze II Nařízení. Z obsahu spisu tak plyne, že oprávněná doložila kopii exekučního titulu, tj. smíru Okresního soudu Gmunden ze dne 9. 12. 2013, sp. zn. 3 C 1116/13 y - 1, opatřeného otiskem razítka soudu a podpisem, dále překlad smíru do českého jazyka a potvrzení evropského exekučního titulu na vzorovém formuláři uvedeném v Příloze II Nařízení. Pokud soud I. stupně uzavřel, že exekuční titul nebyl v době zahájení exekučního řízení vykonatelný, přehlíží smysl a účel potvrzení evropského exekučního titulu a to, že potvrzení není samo o sobě exekučním titulem, takže ani datum vydání potvrzení není údajem o datu vykonatelnosti exekučního titulu. Výklad, který by bez ohledu na obsah potvrzeného evropského exekučního titulu dovozoval absenci předpokladů pro vedení exekuce v České republice v případě, že datum vystavení potvrzení evropského exekučního titulu ve státě původu nepředchází datu zahájení exekučního řízení, se jeví jako formalistický a odporující smyslu a účelu Nařízení. Odvolací soud dodal, že v dané věci není z potvrzení evropského exekučního titulu zřejmé, že by se jednalo o potvrzení částečné, naopak z něj plyne, že se vztahuje i na příslušenství vymáhané pohledávky, přičemž konkrétní výše úroků a úroků z prodlení je zřejmá z exekučního titulu, který je nedílnou součástí potvrzení.

Proti usnesení odvolacího soudu podali povinní dovolání, neboť napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu, resp. otázky, která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena. Namítají, že výrok napadeného rozhodnutí neodpovídá příslušným ustanovením o. s. ř., když o návrhu na zastavení exekuce může soud rozhodnout pouze tak, že se exekuce zastavuje, nebo tak, že se návrh na zastavení exekuce zamítá. S odkazem na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 5. 2009, sp. zn. 20 Cdo 3064/2007, povinní uvedli, že vzhledem k tomu, že k exekučnímu návrhu oprávněná spolu s předmětným smírem nepřipojila nezbytné potvrzení evropského exekučního titulu a tato listina dokonce ani v době zahájení exekuce neexistovala, nebyl předmětný smír ke dni zahájení exekuce vykonatelný v České republice, přičemž nepředložení, resp. neexistence, předmětného potvrzení evropského exekučního titulu ke dni podání exekučního návrhu představuje důvod pro zastavení exekuce dle ustanovení § 268 odst. 1 písm. a) o. s. ř. I pokud by bylo možné dospět k názoru, že smír předložený oprávněnou byl vykonatelný ke dni zahájení exekuce, je třeba potvrzení předmětného smíru považovat toliko za částečné. Dále povinní uvedli, že na základě návrhu oprávněné na částečné zastavení exekuce o 8 325,95 EUR, je exekuce nyní vedena pro částku 428 253, 48 EUR s příslušenstvím, a to i přesto, že v dražbě vedené u Okresního soudu v Bad Ischl bylo vymoženo 90 098,30 EUR, a přesto, že povinní před zahájením exekuce uhradili částku 33 700 Kč. Ačkoli povinní tyto platby v návrhu na zastavení exekuce namítali a soudu doložili, soudy se uvedenou námitkou nijak nezabývaly. Rozhodnutí odvolacího soudu je tak nepřezkoumatelné, když se nevypořádal s výše uvedenou argumentací povinných a taktéž v rozporu s právem na spravedlivý proces.

Oprávněná ve vyjádření k dovolání zejména uvedla, že soudní smír byl bez dalšího vykonatelný i bez vydání osvědčení ve státě původu. Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 28. 5. 2009, sp. zn. 20 Cdo 3064/2007, na které poukazují povinní, na daný případ nedopadá, neboť se nevztahuje na aplikaci norem Evropského společenství, resp. Evropské unie, když je třeba vycházet ze zásady primátu evropského práva. Dále oprávněná odkázala na svá dřívější podání a uvedla, že setrvává na svém

dříve sepsaném právním hodnocení.

Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací (§ 10a občanského soudního řádu) věc projednal podle zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném od 30. 9. 2017 (srov. čl. II bod 2 zákona č. [293/2013](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony a část první čl. II bod 2 zákona č. [296/2017](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. [292/2013](#) Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony) – dále jen „o. s. ř.“, a po zjištění, že dovolání bylo podáno včas, osobou k tomu oprávněnou při splnění podmínek uvedených v ustanoveních § 241 odst. 1, 4 a § 241a odst. 2 o. s. ř., dospěl k závěru, že dovolání je přípustné, neboť dovolateli nastolená právní otázka, [zda je na místě zastavit exekuci podle ustanovení § 268 odst. 1 písm. a) o. s. ř., doloží-li oprávněný řádné potvrzení o vykonatelnosti exekučního titulu ve smyslu čl. 24 odst. 1, 2 Nařízení až po podání exekučního návrhu], dosud nebyla v rozhodovací praxi Nejvyššího soudu v úplnosti vyřešena.

Dle ustanovení § 268 odst. 1 písm. a) o. s. ř. výkon rozhodnutí bude zastaven, jestliže byl nařízen, ačkoli se rozhodnutí dosud nestalo vykonatelným.

Dle čl. 5 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004, kterým se zavádí evropský exekuční titul pro nesporné nároky (dále jen „Nařízení“) rozhodnutí, které bylo v členském státě původu potvrzeno jako evropský exekuční titul, je uznáno a vykonáno v ostatních členských státech, aniž je zapotřebí prohlášení o vykonatelnosti a aniž může být proti jeho uznání podán protest.

Dle čl. 24 odst. 1 Nařízení smír týkající se nároku ve smyslu čl. 4 odst. 2, který schválil soud nebo který v průběhu řízení uzavřel soud a který je vykonatelný v členském státě, v němž byl schválen nebo uzavřen, je na žádost soudu, který jej schválil nebo u kterého byl uzavřen, pomocí vzorového formuláře uvedeného v příloze II potvrzen jako evropský exekuční titul.

Dle čl. 24 odst. 2 Nařízení smír, který byl potvrzen jako evropský exekuční titul v členském státě původu, se vykoná v ostatních členských státech, aniž je zapotřebí prohlášení o vykonatelnosti a aniž je možné proti jeho vykonatelnosti podat protest.

Dovolatelé mají za to, že nepředložení, resp. neexistence potvrzení o vykonatelnosti exekučního titulu ve formě smíru podle čl. 24 odst. 2 Nařízení nejpozději ke dni podání exekučního návrhu je důvodem pro zastavení exekuce podle ustanovení § 268 odst. 1 písm. a) o. s. ř., protože exekuční titul nelze pokládat za vykonatelný exekuční titul ve smyslu ustanovení § 274 o. s. ř. Přitom je nerozhodné, že oprávněná řádné potvrzení o vykonatelnosti doložila v dalším průběhu exekučního řízení. S tímto právním názorem dovolatelů se však Nejvyšší soud neztotožňuje. Naopak v souladu s postojem odvolacího soudu má za to, že tzv. evropským exekučním titulem pro nesporný nárok ve smyslu Nařízení je výhradně rozhodnutí, které má být vykonáno (zde smír Okresního soudu Gmunden ze dne 9. 12. 2013, sp. zn. 3 C 1116/13 y – 1). Potvrzení o jeho vykonatelnosti ve smyslu čl. 24 odst. 1, 2 Nařízení není součástí exekučního titulu, plní pouze funkci doložky (potvrzení) o vykonatelnosti exekučního titulu s tím, že po jeho třeba i dodatečném přiložení má být exekuční titul vykonán v ostatních členských státech (srov. s čl. 5 a čl. 20 odst. 1 Nařízení). Skutečnost, že potvrzení o vykonatelnosti není součástí exekučního titulu a že pouze potvrzuje jeho vykonatelnost, ale nezakládá ji, je zcela bez pochyb i z dikce čl. 9 až čl. 11 Nařízení, když čl. 10 odst. 1 písm. a) a odst. 2, 3 Nařízení předpokládá, že potvrzení o vykonatelnosti může být soudem členského státu původu opraveno, aniž by exekuční soud (zde Obvodní soud pro Prahu 1) měl možnost přezkoumat opravené potvrzení o vykonatelnosti. Procedura, při níž došlo k vydání oprávněnou dodatečně předloženého potvrzení o vykonatelnosti, ostatně ani nebyla předmětem dovolání.

Argumentují-li dovolatelé usnesením Nejvyššího soudu ze dne 28. 5. 2009, sp. zn. 20 Cdo 3064/2007,

dovolací soud jejich odkaz nepokládá za případný. Z předmětného usnesení totiž plyne pouze to, že exekuční titul ve formě rozhodnutí musí být vykonatelný již v době, kdy je exekuční řízení zahájeno a že právě ke dni zahájení řízení se posuzuje, jestli exekuční titul má vlastnost vykonatelnosti. Shora však bylo vysvětleno, že vlastnost vykonatelnosti exekučního titulu ve smyslu Nařízení se však neodvívá od toho, zda řádné potvrzení o vykonatelnosti bylo dodáno již při zahájení exekučního řízení ale od toho, kdy podle třeba i dodatečně dodaného potvrzení o vykonatelnosti nabyl exekuční titul vlastnosti vykonatelnosti.

Z výše uvedeného se tedy podává, že doloží-li oprávněný řádné potvrzení o vykonatelnosti exekučního titulu ve smyslu čl. 24 odst. 1, 2 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004 až po podání exekučního návrhu, není na místě exekuci podle § 268 odst. 1 písm. a) o. s. ř. zastavit s odůvodněním, že řádné potvrzení o vykonatelnosti nebylo přiloženo již k exekučnímu návrhu, jestliže podle tohoto potvrzení byl exekuční titul vykonatelný již v době podání exekučního návrhu.

Dodává se, že povinní neopřeli dovolání o námitku, že by exekuční titul měl být podle dodatečně přiloženého potvrzení o vykonatelnosti vykonatelný až po zahájení exekučního řízení; samotná skutečnost, že potvrzení o vykonatelnosti muselo být podle dovolatelů vyhotoveno až po zahájení exekučního řízení, je na základě výše uvedeného nerozhodná.

Povinní rovněž uvedli, že potvrzení o vykonatelnosti mělo být odvolacím soudem vyloženo jen jako částečné potvrzení evropského exekučního titulu s tím, že je vydáno pro částku 435 885,71 EUR s úrokem ve výši 2,75 % od 1. 1. 2014, hrazenou v měsíčních splátkách po 3 514 EUR počínaje 10. 1. 2014, a pro částku nákladů řízení 6 775,04 EUR. Odvolací soud však v napadeném usnesení ve shodě se soudem prvního stupně uvedl, že „z obsahu potvrzení o vykonatelnosti plyne, že se vztahuje i na příslušenství vymáhané pohledávky, přičemž konkrétní výše úroků a úroků z prodlení je zřejmá z exekučního titulu, který je nedílnou součástí potvrzení“. Dále se odvolací soud ztotožnil s postojem soudu prvního stupně, podle něhož se potvrzení o vykonatelnosti týká exekučního titulu jako celku (včetně příslušenství - zde úroku z prodlení - specifikovaného v exekučním titulu), není-li z něho jednoznačné, že se jedná pouze o „částečné potvrzení“ ve smyslu článku 8 Nařízení. Právě popsany přístup odvolacího soudu k posouzení potvrzení o vykonatelnosti je v souladu s ustálenou rozhodovací praxí Nejvyššího soudu (např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 3. 2017, sp. zn. 20 Cdo 5045/2016, uveřejněné pod číslem 84/2018 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část občanskoprávní a obchodní). Tato rozhodovací praxe dovolacího soudu dopadá i na projednávaný případ, protože vychází ze zásady, že potvrzení o vykonatelnosti evropského exekučního titulu pokrývá exekuční titul jako celek (včetně v potvrzení nerozepsaného příslušenství), není-li jasně a jednoznačně formulováno jen jako „částečné potvrzení“ ve smyslu článku 8 Nařízení.

Namítají-li dále povinní, že odvolací soud neměl rozhodnout tak, že „exekuce se nezastavuje“, ale výrok měl formulovat tak, že „návrh na zastavení exekuce se zamítá“, nemá dovolací soud za to, že by pro toto nedopatření odvolacího soudu bylo na místě dovoláním napadené rozhodnutí zrušit. Z výroku napadeného rozhodnutí („Usnesení soudu prvního stupně se mění tak, že se exekuce nezastavuje“) je v kontextu se záhlavím předmětného rozhodnutí odvolacího soudu nepochybné, že odvolací soud rozhodoval právě o předmětném návrhu povinných na zastavení exekuce ze dne 31. 10. 2017 a zároveň je zcela zjevné, že tento návrh odvolací soud pokládá za nedůvodný. Z výroku dovoláním napadeného usnesení je tedy bez pochyb, že návrh povinných na zastavení exekuce neuspěl a že exekuce se má i nadále vést.

Vzhledem k tomu, že dovolání je přípustné, musel Nejvyšší soud přihlídnout i k případným dovolateli namítaným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (§ 242 odst. 3 o. s. ř.). Takovou vadou může být i deficit odůvodnění dovoláním napadeného rozhodnutí spočívající v tom, že odvolací soud se nezabýval veškerými okolnostmi, pro které měla být exekuce podle

povinných zcela nebo zčásti zastavena. Povinní přitom již v průběhu řízení před soudem prvního stupně i během odvolacího řízení uváděli konkrétní skutkové okolnosti, pro které by měla být exekuce zcela nebo zčásti zastavena proto, že z jejich strany došlo před zahájením exekučního řízení k plnění ve výši úhrnem 123 798,30 EUR (viz návrh povinných na zastavení exekuce ze dne 31. 10. 2017 a podání povinných ze dne 14. 2. 2018). Zdůrazňují-li tedy povinní v rámci dovolání, že se odvolací soud těmito důvody pro úplné nebo částečné zastavení exekuce nezabýval [omezil se jen na posouzení otázky, zda je na místě zastavit exekuci podle ustanovení § 268 odst. 1 písm. a) o. s. ř., doloží-li oprávněný řádné potvrzení o vykonatelnosti exekučního titulu ve smyslu čl. 24 odst. 1, 2 Nařízení až po podání exekučního návrhu], je třeba jim dát za pravdu. Za takových okolností je třeba dovoláním napadené usnesení pokládat za nepřezkoumatelné, což je vadou, která mohla způsobit nesprávné rozhodnutí ve věci a obstojí jako důvod pro zrušení dovoláním napadeného rozhodnutí podle ustanovení § 243e odst. 1 o. s. ř.

Z uvedeného vyplývá, že usnesení odvolacího soudu není správné; proto, že nejsou dány podmínky pro zastavení dovolacího řízení, pro odmítnutí dovolání, pro zamítnutí dovolání nebo pro změnu usnesení odvolacího soudu. Nejvyšší soud napadené usnesení podle ustanovení § 243e odst. 1 o. s. ř. zrušil. Vzhledem k tomu, že důvody, pro které bylo zrušeno usnesení odvolacího soudu, platí i na rozhodnutí soudu prvního stupně, zrušil dovolací soud i toto rozhodnutí a věc vrátil soudu prvního stupně (Obvodnímu soudu pro Prahu 1) k dalšímu řízení (srov. § 243e odst. 2 věta druhá o. s. ř.).

Právní názor vyslovený v tomto usnesení je závazný (§ 243g odst. 1 část věty první za středníkem o. s. ř.).

O náhradě nákladů dovolacího řízení se rozhoduje ve zvláštním režimu [§ 87 a násl. zákona č. [120/2001](#) Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů].

Dovolatelé v dovolání navrhují odklad vykonatelnosti a právní moci dovoláním napadeného usnesení odvolacího soudu. Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 23. 8. 2017, sp. zn. III. ÚS 3425/16, dospěl k závěru, že lze akceptovat takový postup, kdy o návrhu na odklad vykonatelnosti (zde i právní moci) Nejvyšší soud rozhodne spolu s dovoláním, aniž by se zabýval důvody, pro které je jeho vydání navrhováno, to za předpokladu, že se tak stane ve lhůtě přiměřené pro samotné rozhodnutí o návrhu na odložení výkonu rozhodnutí. Stejně tak nelze nic namítat proti tomu, kdy Nejvyšší soud ve stejné lhůtě projedná dovolání meritorně. Vzhledem k tomu, že dovolací soud o dovolání povinných rozhodl neprodleně (tedy v Ústavním soudem zdůrazněné přiměřené lhůtě), nezabýval se jejich návrhem na odklad vykonatelnosti a právní moci dovoláním napadeného usnesení odvolacího soudu, protože z důvodu zrušení dovoláním napadeného rozhodnutí pozbývá dovoláním napadené rozhodnutí veškerých vlastností existujícího rozhodnutí, včetně vykonatelnosti a právní moci.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Majetková podstata \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předběžné opatření](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovní doba](#)

- [Exekuce](#)
- [Důkazní břemeno](#)
- [Dokazování, neúčinnost právního jednání](#)
- [Katastr nemovitostí](#)
- [Náhrada za ztrátu na výdělku \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)